

[Poul Dam.]

at man virkelig kunne vurdere tallene — at det for en meget stor dels vedkommende må være et udtryk for tillid til regeringens medlemmer og til de embedsmænd, som regeringen benytter sig af, at man accepterer det, der står i finansloven.

En sådan tillid er der naturligvis også grund til at have her i landet — man vil forstå, at jeg ikke taler om politisk tillid her i øjeblikket, men om tillid til det saglige, til, at man gør det så godt og pænt, man kan — men det er alligevel noget utilfredsstillende, at vi har denne finanslovbehandling, der så vist er så grundig, som tiden overhovedet tillader, men som slet ikke er grundig nok i forhold til de opgaver, der foreligger. Vi skal tage et medansvar, og vi ved faktisk ikke i tilstrækkelig udstrækning, hvad det er, vi gør. Jeg tror, det er nødvendigt at overveje meget stærkt, om man kan finde nye veje, nye arbejdsformer, et nyt maskineri måske, til at sikre folkerepresentationens indflydelse på finansloven, dens kontrol med, at finansloven i enhver henseende er i orden.

Udvalgets formand, hr. Damsgaard, nævnte her en af de sager, som man måske opdager og måske ikke opdager. Nu opdager man den, fordi den er så stor, denne med toldbodskomplekset, et kompleks til en 70 mill. kr., som altså i virkeligheden kommer ind i en note i anmærkningsbindet. Den blev fundet, og jeg tror, de fleste større ting bliver fundet undervejs, og vi skaffer os oplysninger om det, men der kan mangfoldige steder ske en sådan indsmugling, uden at man har en jordisk chance for at finde ud af det.

Og så er der naturligvis på et stort antal områder tale om skøn. Det havde jeg lejlighed til at sige et par ord om i formiddags, og jeg skal blot lige gentage, at disse skøn er med til at bestemme overordentlig mange poster, og de er med til at give helheden sit særlige præg. Skønnene bliver jo endnu mere skønsagtige, når vi kommer over til de skøn over fremtiden, som ligger i budgetoverslagene for de kommende år, hvor man mange gange må sige; ja, er dette her udtryk for en politik, er det udtryk for en virkelig langsigtet planlægning, eller er det blot noget, man har regnet

frem, og så har man i øvrigt sådan gættet lidt her og dér?

Jeg tror som sagt, at vi har behov for en grundig analyse af finansudvalgets arbejde og af samarbejdsformerne mellem finansudvalg, finansministerium og de øvrige ministerier for at være helt sikre på, at vi laver det på den bedst mulige måde. Jeg ved meget vel, at det er noget formasteligt af mig som et meget nyt medlem af finansudvalget at sige noget sådant. På den anden side er jeg lidt bange for, at hvis jeg ikke får det sagt nu, får jeg det aldrig sagt, for der er vel noget om, at tiden trætter en lille smule, sådan at man, når der er gået et par år, trækker på skuldrene og siger: ja, det kan altså vist desværre ikke være anderledes. Jeg håber, det kan være anderledes; jeg ville i hvert fald gerne være med til at prøve at finde andre veje.

Det resultat, vi nu har fået i år, vækker naturligvis forfærdelse mange steder, fordi det samlede statsbudget, som det plejer, er blevet større end nogen sinde. Den vej må det jo gå, og det giver naturligvis de sædvanlige reaktioner. Der er noget psykologisk meget uheldigt ved det, nemlig deri, at når man får de stadig større tal, bliver man så chokeret, at man måske mangler de rette forudsætninger for at vurdere, om det er rimeligt, altså om forøgelsen egentlig ikke er for ringe i forhold til de opgaver, der skulle løses.

Jeg talte ved finanslovsforslagets første behandling noget om, skal vi kalde det produktivtetsundersøgelser over finanslovudgifterne; hvad får vi for dem, hvad bliver det til? Er det sådan, at nogle af bevillingerne i virkeligheden er for små til, at vi får det maksimale udbytte af de penge, der anvendes? Det kan meget vel tænkes, det ved man fra det private erhvervsliv og vel også fra sin private økonomi, at man undertiden kan spare på en sådan måde, at udbyttet bliver meget dårligt, og at man med en vis ekstra bevilling ville få et langt bedre udbytte i retning af nytte for borgerne, nytte for samfundet som helhed.

Talen om det store tal, som f. eks. hr. Jørgen Jensen førte, fører naturligvis til, at man taler om, at man skal stå fast over for de mange ønsker, der fremkommer, og at det bliver hævdet, at ikke alle ønsker kan